

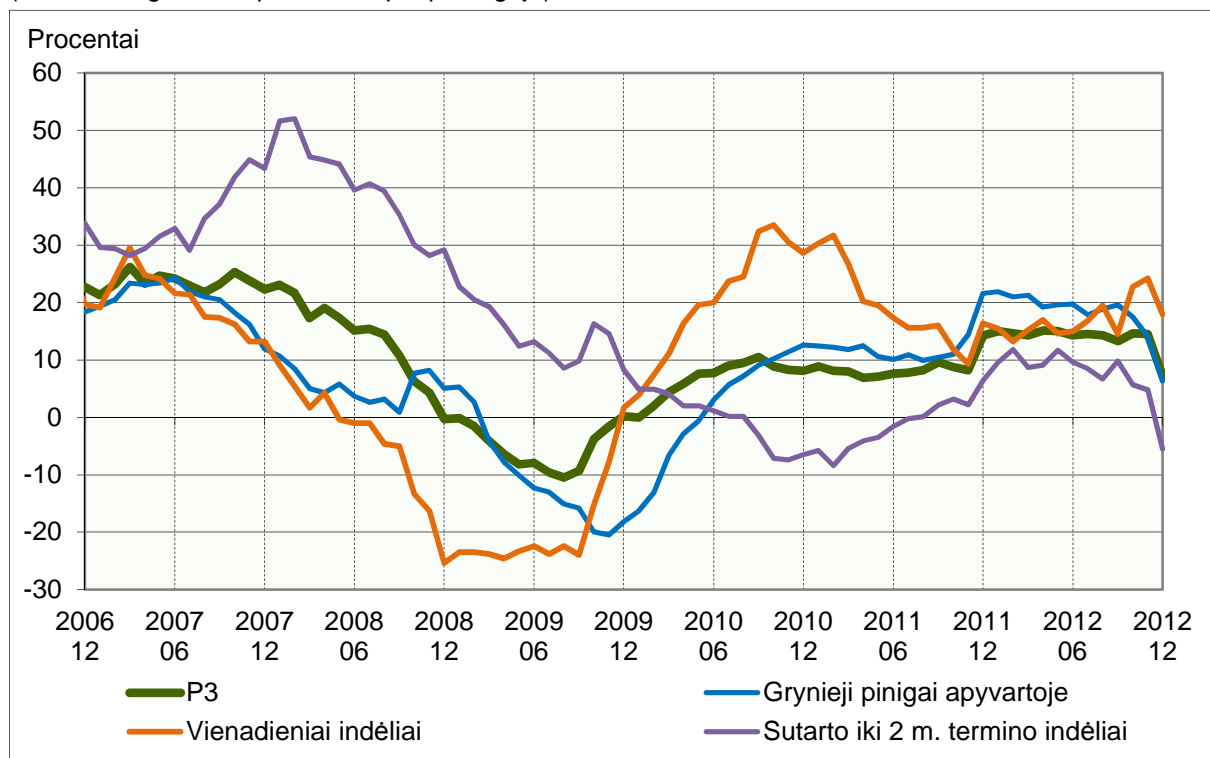
2013-01-29

2012 M. GRUODŽIO MĖN. PINIGŲ IR KITŲ PFI BALANSO APŽVALGA

Per 2012 m. gruodžio mėn. pinigų finansinių institucijų (PFI) grynasis išorės turtas sumažėjo 402,0 mln. litų ir buvo lygus 9,7 mlrd. litų. Pinigai P3 per mėnesį padidėjo 858,5 mln. litų, o jų metinis augimo tempas mėnesio pabaigoje buvo 7,2 procento. Pinigų P3 padidėjimą daugiausia lėmė 1,3 mlrd. litų padidėję vienadieniai indėliai. Vidaus kreditas per mėnesį išaugo 486,5 mln. litų padidėjus kreditui kitiems rezidentams ir valdžiai, o per metus jis padidėjo 1,7 mlrd. litų. Kitų PFI paskolų namų ūkiams dalis eurais nuosekliai mažėjo – nuo 73,2 procento (2011 m. gruodžio pabaigoje) iki 71,3 procento (2012 m. gruodžio pabaigoje), atitinkamai didėjant paskolų litais daliai.

Pinigų kiekiai per metus padidėjo taip: P1 – 14,4, P2 – 7,1, o P3 – 7,2 procento. Visų pinigų kiekių augimo tempų sulėtėjimą gruodžio mėn. daugiausia lėmė prieš metus pradėti grąžinti banko, kurio licencija atšaukta, apdrausti indėliai, todėl 2011 m. gruodžio mėn. dėl sandorių reikšmingai padidėjo pinigų kiekiai. 2012 m. gruodžio pabaigoje pinigai P1 sudarė 35,6 mlrd., P2 – 53,6 mlrd., o P3 – 54,1 mlrd. litų.

1 pav. Pinigai P3 ir jų sudedamosios dalys
(metiniai augimo tempai laikotarpio pabaigoje)

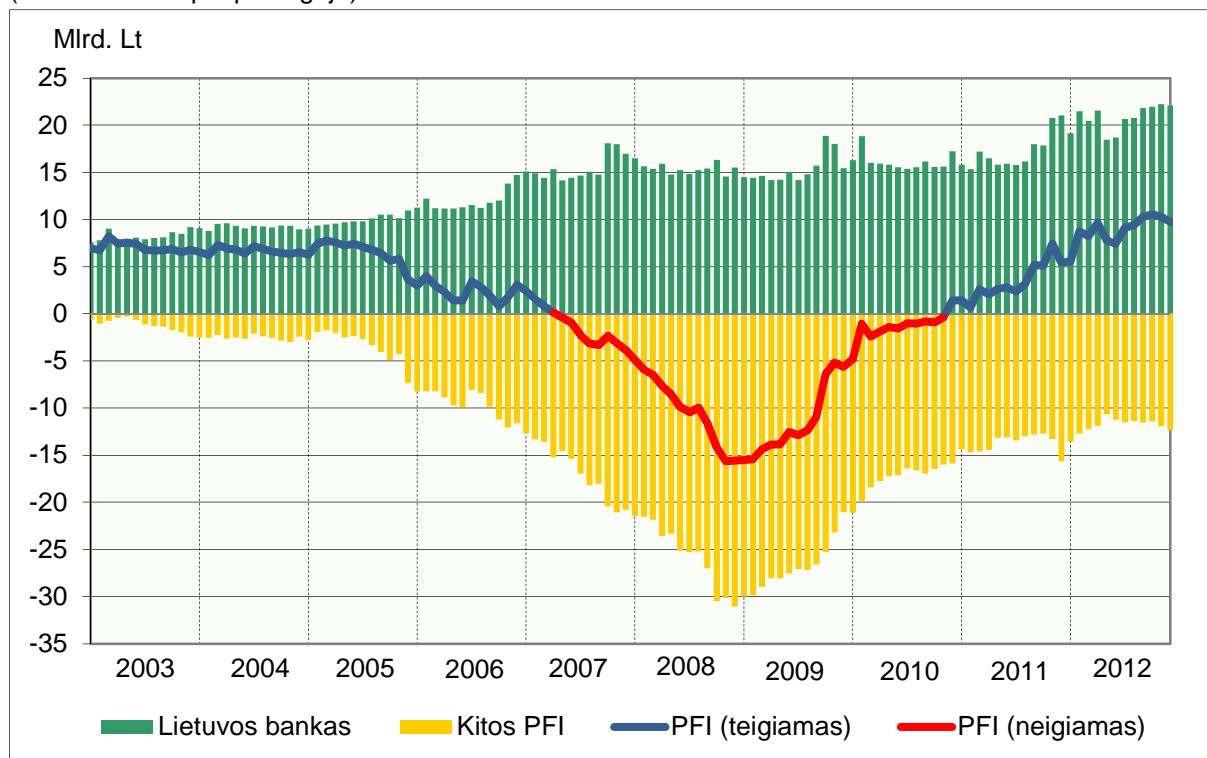

Gruodžio mėn. pinigai P3 padidėjo dėl to, kad vienadieniai indėliai išaugo 1,3 mlrd., gryniesi pinigai apyvartoje – 197,9 mln., skolos vertybiniai popieriai iki 2 m. – 49,5 mln. ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai – 27,6 mln. litų. Tačiau pinigus P3 mažino 764,2 mln. litų sumažėję sutarto iki 2 m. termino indėliai. Išsamūs duomenys pateikiami apžvalgos pabaigoje esančioje 1 lentelėje.

PFI grynasis išorės turtas per mėnesį sumažėjo 402,0 mln. ir 2012 m. gruodžio pabaigoje buvo lygus 9,7 mlrd. litų. Kaip matyti iš 2 pav., nuo 2008 m. pabaigos PFI grynasis išorės turtas sparčiai didėjo. Vien per pastaruosius dvejus metus jis padidėjo 11,2 mlrd. litų: Lietuvos banko – 5,0 mlrd., kitų PFI – 6,2 mlrd. litų.

Lietuvos bankų sistemos (kitų PFI) grynasis išorės turtas per šį laikotarpį padidėjo dėl to, kad išorės įsipareigojimai sumažėjo 5,0 mlrd., o išorės turtas padidėjo 1,2 mlrd. litų.

2 pav. PFI grynasis išorės turtas
(likučiai laikotarpio pabaigoje)

Gruodžio mėn. vidaus kreditas padidėjo 486,5 mln. litų. Šį pakilimą lėmė 261,5 mln. litų išaugęs kreditas kitiems rezidentams ir 225,0 mln. litų – kreditas valdžiai. Kitų PFI paskolos finansiniams tarpininkams padidėjo 470,7 mln. litų, o nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams – sumažėjo atitinkamai 200,1 ir 111,8 mln. litų. Paskolos namų ūkiams sumažėjo dėl to, kad sumažėjo vartojimo paskolos, paskolos būstui įsigyti ir kitos paskolos (atitinkamai 43,9, 24,6 ir 43,2 mln. Lt).

Kitų PFI paskolos rezidentams eurais dominavo skolinimo struktūroje pagal valiutas: gruodžio pabaigoje jos sudarė 68,7, o paskolos litais – 28,7 procento. Tokie paskolų pagal valiutas skirtumai susidarė dėl kitų PFI paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros. Gruodžio pabaigoje kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms eurais sudarė 68,9, o litais – 26,8 procento. Kitų PFI paskolos namų ūkiams eurais sudarė 71,3, o litais – 27,6 procento. Kitų PFI paskolų rezidentams eurais dalis per mėnesį padidėjo 0,4 procentinio punkto, o paskolų litais dalis tiek pat sumažėjo. Tai lėmė tokie patys paskolų nefinansinėms korporacijoms struktūros pokyčiai. Nuo 2011 m. gruodžio mėn. paskolų namų ūkiams eurais dalis sumažėjo 1,9, o paskolų litais dalis padidėjo 2,0 procentinio punkto.

2012 m. gruodžio mėn. ilgesnės trukmės PFI finansiniai įsipareigojimai padidėjo 99,2 mln. litų išaugus kapitalui ir atsargoms (69,3 mln. Lt) ir sutarto nuo 2 m. termino indėliams (30,0 mln. Lt). Centrinės valdžios indėliai per mėnesį sumažėjo 795,9 mln. litų, Lietuvos banke laikomiems indėliams sumažėjus 909,4 mln., o indėliams kitose PFI padidėjus 113,5 mln. litų.

Pastabos

1. Apžvalgoje pokyčiai per mėnesį (litais) ir metiniai augimo tempai (procentais) pateikiami kaip sandoriai, t. y. iš skirtumo tarp likučių ataskaitinio ir ankstesnio laikotarpių pabaigoje pašalinus perkainojimų dėl kainos ir valiutos kurso, taip pat perklasifikavimų įtaką.
2. Kitus trumpalaikius indėlius, t. y. P2 minus P1, sudaro sutarto iki 2 m. termino indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai.

3. Rinkos priemonės, t. y. P3 minus P2, sudaro atpirkimo sandoriai, pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.
4. Apžvalgoje vartojamos sąvokos pateikiamos Lietuvos banko interneto svetainėje (<http://www.lb.lt/metodologija>).

1 lentelė. Pinigai ir jų priešiniai
Mln. Lt

	Likučiai praėjusio laikotarpio pabaigoje	Sandoriai per laikotarpį	Kiti likučių pokyčiai per laikotarpį	Likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Metiniai augimo tempai, procentais	
	2012-11	2012-12	2012-12	2012-12	2012-11	2012-12
Pinigai P2	52 804,1	807,5	-27,6	53 584,0	14,8	7,1
Pinigai P1	34 327,1	1544,1	-15,8	35 855,4	21,1	14,4
Gryniesi pinigai apyvartoje	10 092,4	197,9	-0,5	10 289,8	14,1	6,4
Vienadieniai indėliai	24 234,7	1346,2	-15,3	25 565,6	24,2	18,0
Kiti trumpalaikiai indėliai	18 477,0	-736,7	-11,7	17 728,6	5,0	-5,1
Sutarto iki 2 m. termino indėliai	17 999,1	-764,2	-13,8	17 221,1	4,8	-5,5
Įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai	477,9	27,6	2,1	507,6	14,4	10,3
Rinkos priemonės	477,2	51,1	0,1	528,3	2,7	17,7
Atpirkimo sandoriai	34,6	1,5	0,0	36,1	x	x
Pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai)	...	...	...	...	...	...
Skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.	442,6	49,5	0,0	492,2	-2,8	11,9
Pinigai P3	53 281,3	858,5	-27,5	54 112,3	14,5	7,2
Grynasis išorės turtas	10 293,7	-402,0	-145,1	9 746,6	96,4	81,2
Kreditas valdžiai	6 777,6	225,0	-1,4	7 001,2	5,3	2,7
Paskolos	3 185,2	109,4	1,6	3 296,1	3,4	4,7
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	3 592,4	115,6	-3,0	3 705,1	7,1	1,0
Kreditas kitiems rezidentams	57 833,6	261,5	-101,5	57 993,7	1,7	2,7
Paskolos	55 704,7	158,5	-99,5	55 763,7	0,2	1,7
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	349,7	-40,2	-2,4	307,1	0,3	-11,2
Akcijos ir kita nuosavybė	1 779,2	143,2	0,5	1 922,9	95,4	53,5
Centrinės valdžios indėliai (atimama)	6 660,8	-795,9	-0,1	5 864,8	-15,0	110,3
Ilgesnės trukmės finansiniai įsipareigojimai (atimama)	15 335,7	99,2	-245,2	15 189,7	8,0	6,0
Kiti gryniesi straipsniai (atimama)	-372,8	-77,3	24,8	-425,4	x	x

Pastaba: dėl apvalinimo dėmenų sumos gali nesutapti.

Sutartiniai ženklai

„0,0“ Rodiklio dydis yra mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai.

„...“ Nėra duomenų, nors reikšiny (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

„x“ Tokia išraiška rodiklis neskaiciuojamas, nors reikšiny (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.